

Co-funded by
the European Union

Universidad
Rey Juan Carlos

ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ, СУСПІЛЬСТВА ТА РИНКУ ПРАЦІ: ВИКЛИКИ МАЙБУТНЬОГО ТА ВПЛИВ НА ОСВІТУ

Збірник тез доповідей

Міжнародної науково-практичної конференції

20-22 вересня 2023 року, м. Харків, Україна

TRANSFORMATIONS OF PERSONALITY, SOCIETY AND THE LABOR MARKET: FUTURE CHALLENGES AND IMPACT ON EDUCATION

Collection of abstracts

International Scientific and Practical Conference

September 20-22, 2023, Kharkiv, Ukraine

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ,
СУСПІЛЬСТВА ТА РИНКУ ПРАЦІ:
ВИКЛИКИ МАЙБУТНЬОГО ТА ВПЛИВ НА ОСВІТУ**

Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

(20-22 вересня 2023 року, м. Харків, Україна)

Харків – 2023

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 17 від 02 жовтня 2023 року)*

Редакційна колегія:

Б. В. Самородов, д. екон. н., проф. (головний редактор);
А. А. Чхеайло, к. філос. н., доц.;
Г. М. Азаренкова, д. екон. н., проф.;
Н. Л. Морозова, к. екон. н., доц.;
В. Ю. Кочорба, к. екон. н., доц.;
І. С. Денчик.

Адреса редколегії: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.

Т 65 Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 вересня 2023 року, Україна, м. Харків). – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 560 с.

ISBN 978-966-285-721-4

У збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту».

Для освітян і науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, представників бізнесу, держави, громадянського суспільства України, Молдови та країн ЄС. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права захищено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 378.1+331.54

ISBN 978-966-285-721-4

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023
© Колектив авторів, 2023
© Пруднік Н. Є., макет обкладинки, 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V.N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

**TRANSFORMATIONS OF PERSONALITY,
SOCIETY AND THE LABOR MARKET:
FUTURE CHALLENGES AND IMPACT ON EDUCATION**

Collection of abstracts
International Scientific and Practical Conference

(September 20-22, 2023, Kharkiv, Ukraine)

*Approved for publication by the decision of the Academic Council
of V.N. Karazin Kharkiv National University
(Protocol № 17 of October 2, 2023)*

Editorial board:

Borys Samorodov, Dr. of Economics, Prof. (editor in chief);
Anna Chkheilo, PhD in Philosophy, Assoc. Professor;
Galina Azarenkova, Dr. of Economics, Prof.;
Nadiia Morozova, PhD in Economics, Assoc. Prof.;
Valeriia Kochorba, PhD in Economics, Assoc. Prof.;
Iryna Denchyk.

Editorial board address: 61022, Kharkiv, Svobody Square, 4.

Transformations of personality, society and the labor market: future challenges and impact on education : a collection of abstracts of the International Scientific and Practical Conference (September 20-22, 2023, Ukraine, Kharkiv). – Kharkiv : V.N. Karazin Kharkiv National University, 2023. – 560 p.

ISBN 978-966-285-721-4

The collection presents abstracts of the participants of the International Scientific and Practical Conference on the general topic «Transformations of personality, society and the labor market: future challenges and impact on education».

For educators and scientists, postgraduates and students of higher education institutions, and representatives of business, government, and civil society of Ukraine, Moldova, and EU countries. Materials are submitted in the author's edition. The authors are responsible for the content and design of the materials.

All rights reserved. References to materials are required.

UDC 378.1+331.54

ISBN 978-966-285-721-4

© V. N. Karazin Kharkiv National University, 2023
© The team of authors, 2023
© Prudnik N. Ye., design of cover, 2023

УДК 37.013.364

Москалюк Н. В.

к. пед. н., доцент кафедри ботаніки та зоології

Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка

Лень А. В.

к. ін., асистент кафедри інформатики та методики її навчання

Тернопільський навчальний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка

Іванишин В. А.

магістрант 2-го року навчання хіміко-біологічного факультету

Тернопільський навчальний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

На сучасному етапі розвитку суспільства економічні, політичні та соціальні зміни в державі суттєво впливають на стан і розвиток освітнього процесу. Протягом декількох років відбувається перехід від звичних, традиційних форм навчання до навчання із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Першочерговими є питання безпечного простору та навчального середовища для перебування учнів, студентів і педагогів освітніх установ. Даний процес пришвидшився з посиленням активних бойових дій на території України, що зумовлене необхідністю навчати і навчатися на відстані, пересилати інформацію з одного кінця в інший, мати можливість спілкуватися в online-режимі і поширювати необхідну навчальну інформацію на сайтах тощо.

Заклади освіти прогресивно розробляють методики і засоби використання змішаної та дистанційної форм освіти, що передбачають використання різноманітних технологій. Міністерство освіти і науки України і Державна служба якості освіти врегульовують даний процес, роблячи посилання на Державний стандарт вищої освіти, Національну доктрину розвитку освіти, Закон «Про вищу освіту» [1], Положення про дистанційне навчання, «Концепцію розвитку дистанційної освіти в Україні», і надають роз'яснення щодо навчання в умовах воєнного стану.

Аналіз наукової на навчальної літератури показав, що дослідження питання дистанційної освіти стало об'єктом вивчення багатьох учених, зокрема З. Курлянд, Н. Бороденко, Ю. Мельник, Н. Богданова, О. Старжинська, К. Слітковська, І. Шоробура та ін. Практичні рекомендації стосовно використання засобів інформаційних технологій і щодо мотивації у навчанні вивчали Є. Панасенко, Н. Арістова, П. Козик, В. Клачко, Т. Левченко та інші.

На сьогоднішній день існує багато підходів до тлумачення поняття «дистанційне навчання». Саме поняття «distance learning» було сформульоване такими вченими, як М. Томпсон, М. Мур, А. Кларк, Д. Кіган, які підкреслювали важливий аспект у використанні дистанційної форми навчання [3].

У словнику іншомовних слів термін «дистанційний» тлумачиться як «той, що виробляється на відстані; той, що діє на певній відстані» [4].

Під час реформування системи освіти використання технологій дозволяє ефективно забезпечувати професійну та освітню підготовку. Проблема підвищення мотивації здобувачів освіти в умовах онлайн-навчання є актуальною і потребує постійного контролю. За період останніх місяців як діти, так і дорослі отримали стрес від новин, що неабияк вплинуло на успіхи у навчальній діяльності. Багато людей не зосереджувалися на навчанні, а лише гортали стрічку новин в телефоні чи перемикали канали телевізора. Зазвичай дану бездіяльність чи пасивність можна виправдати високим психологічним напруженням та нездатністю позитивно працювати через психологічний тиск, паніку, тривожність і неспокій.

Позитивною стороною навчання з використанням сучасних технологій є те, що отримати освіту може широке коло людей, які не лише знаходяться на віддалі, але і ті, які мають певні обмеження: працюючі, військові, інваліди, жінки у відпустці по догляду за дитиною та ін. Онлайн-навчання передбачає організацію навчального процесу таким чином, щоб здобувачі освіти навчалися самостійно згідно із запропонованою і розробленою викладачем програмою і навіть могли бути віддалі один від одного у просторі чи в часі, проте могли спілкуватися [2].

Використання інформаційних технологій стимулює студентів працювати багато часу самостійно і відповідально ставитися до навчання як такого і його результатів. Головне у виборі контактів – вибрати ті канали комунікації, які найкраще демонструють навчальний матеріал і сприяють спільній роботі. Варто використовувати технічні засоби, які для здобувачів освіти є недорогими і простими та зрозумілими у користуванні. Ми рекомендуємо під час навчання використовувати такі інформаційні ресурси, як Zoom, Moodle, Viber, Google Classroom, Telegram; також навчальні платформи, зокрема Kahoot, Quizlet, Mentimeter, Comix, Classroomscreen, Edkimo, Flinga, GoConqr, Kahoot, Lernpad.ch; 3D-моделі; електронні дошки: Explain Everything, Lino, Padlet, Miro, Milanote тощо. Велику популярність мають дистанційні курси (Prometheus, TeachHub, EdEra, Всеосвіта), які дозволяють у стислі терміни отримати теоретичні знання і практичні навички з певного предмета.

Можна використовувати освітні платформи, які розроблені для вивчення окремих дисциплін, зокрема: *24 Easy Steps* – для вивчення англійської мови, *Matific* – вивчення математики, *Bchy.com.ua History*, *Osvita.ua* – історії України, *Subject* – вивчення біології, *Vsim.pptx* – для вивчення інформатики. Також інформативною є платформа *Mozaik*, на якій містяться 3-D презентації, відео-, аудіо- та фотоматеріали, презентації, ігри тощо. *GoLab/Graasp* – онлайн-лабораторія для онлайн-симуляції, *Liveworksheets*, *Wizer.me* – інтерактивні робочі аркуші, які допоможуть вирішити предметні завдання; *Canva* – сервіс для створення онлайн-інфографіки, *Kahoot i Quizlet* – платформи для гейміфікації навчання, які дозволяють створювати інтерактивні тести, опитування, завдання для практики та перевірки вивченого матеріалу.

Використання сучасних інформаційних технологій впливає на успішність, формування умінь, навичок, на мотивацію студентів до оволодіння та навчання, зумовлює в них велику зацікавленість та активізує їх до навчальної діяльності. Саме тому необхідно постійно і регулярно тримати зв'язок зі здобувачами освіти (спілкування, обмін інформацією, визначення термінів та ін.); забезпечувати навчальною інформацією (пояснення, аналіз, відповідь на питання, оцінювання виконання завдань, захист проектів, рольові ігри); використовувати різноманітні технології на заняттях.

Отже, на сучасному етапі розвитку освіти важливо використовувати інформаційні технології, платформи, програми, сайти, додатки, які здатні змінити ставлення молоді до навчання, перетворити його у захоплюючий процес постійного розвитку і вдосконалення себе, своїх знань, розуміння необхідності і потреби держави у хороших фахівцях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон «Про вищу освіту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (дата звернення 12.09.2022).
2. Приболова В. М. (2013). Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. № 4. URL: <https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8791> (дата звернення: 09.09.2022).
3. Хассон В. Дж. (2004). Критерії якості дистанційної освіти. *Вища освіта*. № 1. С. 92–99.
4. Шевченко Л. І. (2008). Новий словник іншомовних слів. Київ: АРІЙ. 672 с.

ВЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РИНOK ПРАЦІ СЬОГОДНІ ТА В МАЙБУТНЬОМУ	108
Анастасія КОНДРАТЕНКО, Вікторія ХМУРОВА	
RELEVANCE OF TRANSITIONING FROM SCRUM TO AN ASYNCHRONOUS-FIRST WORKFLOW IN THE IT SPHERE	
Alla POLYANSKA, Yurii KASHCHENKO	109
ЦИФРОВI ТЕХНОЛОГIЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
I. В. ЧУКІНА, Д. В. НЕРОДА	111
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ	
Людмила СМОЛІЙ	113
МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ З ТОЧКИ ЗОРУ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
Вікторія ГОНЧАР, Нікіта ПОНОМАРЕНКО	114
УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
Павло Дацюк, Олексій БІЛОУСОВ	116
ФІНАНСОВI ІННОВАЦІЇ В БАНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	
Галина АЗАРЕНКОВА, Анна КОВІВЧАК	118
BRAVE NEW WORLD, OR TECHNOLOGIES AMONG US	
Maryna LAZAREVA	119
ЦИФРОВI КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ОСНОВА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	
Наталія ГОЛЮНКО	120
ЕВОЛЮЦІЙНА АДАПТАЦІЯ ТА СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ, СПРИЧИНЕНI СТРІМКИМ РОЗВИТКОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Андрій ДРОЗДОВСЬКИЙ, Наталія ОГОРОДНИК	122
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ	
Єва ШВИДКА	124
РОЗВИТОК E-COMMERCE ЯК ЕФЕКТИВНОГО ІНСТРУМЕНТУ РОЗШИРЕННЯ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ	
Інеса ШЕПЕЛЬ	126
ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ОЦИФРОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЕКОНОМІЧНОГО РЕСУРСУ ПІДПРИЄМСТВ	
Галина НАШКЕРСЬКА	127
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ТЕОРІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ	
Павло ХАРЧЕНКО	128
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	
I. Ф. ЛІСНА	129
ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ЦИФРОВІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ: ГЕНЕРАТОРИ ТА ДЕТЕКТОРИ	
Володимир ГУЖВА	131
GARANTIRE LA SICUREZZA INFORMATICA NELL'ISTRUZIONE MODERNA	
Olga MALETSKA, Youriy MALETSKIY	133
ТЕХНОЛОГІЯ BLOCKCHAIN У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	
Наталія КРИХІВСЬКА, Розалія ЛЕСЮК	134
ВИМОГИ ДО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Євген ДАВИДЕНКО, Анжела БОЙКО	135
ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	
Оксана ПРОКОПІШИН	137
РОЗВИТОК FINTECH-КОМПАНІЙ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	
Тетяна МАЙОРОВА, Світлана УРВАНЦЕВА	139
HR-МЕТРИКИ ВИМІрювання УСПІХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ	
O. A. ДАНИЛЕНКО, Є. Ю. ПАРАЩУК	141
ФРЕЙМВОРК ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ	
Лариса АНТОНЮК, Ольга ДЕНІСОВА	143
ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК МОЖЛИВІСТЬ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВІЙНИ	
Світлана БУГЛЬ	145
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Н. В. МОСКАЛЮК, А. В. ЛЕНЬ, В. А. ІВАНИШИН	147
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОЇ ПРАЦІ: КОРПОРАТИВНИЙ КОНТЕКСТ	
Є. Г. ПАНЧЕНКО, А. О. САМОЙЛЕНКО	149
РОЗДІЛ 2.	
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ, БІЗНЕСУ ТА ФІНАНСІВ: ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ	151
ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ VS КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Марина ДМИТРІЄВА	152
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	
Кристіна СУХЕЦЬКА, Інна НОВАК	154
PREDICTION OF PRICE MOVE FROM ORDER FLOW	
Polina KRAVCHENKO, Vitalii ONATSKYI, Ivan BURLACHENKO	156